

Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland

1 kap. Inledande bestämmelser

1 §. Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att djur skyddas mot lidande samt att främja djurs välbefinnande.

2 §. [\(2013/76\)](#) Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om hur djur ska behandlas och hanteras. Lagen är tillämplig på alla djur.

Vid tillämpningen ska dessutom iakttas vad som bestäms särskilt om avel, artificiell reproduktion av djur, skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål, jakt, fiske, naturvård och hälsovård samt vad som bestäms om genteknik i rikslagstiftningen.

3 §. Grundläggande principer

Djur skall behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Djurens hälsa skall främjas och hänsyn skall tas till djurens fysiologiska och beteendemässiga behov. Djuren skall dessutom ges möjlighet till naturligt beteende.

Det är förbjudet att utsätta djur för onödigt lidande. Med onödigt lidande avses lidande som inte står i proportion till den nytta som erhålls. Med nytta avses endast nytta för djuret i fråga eller en godtagbar samhällelig nytta.

Djur får inte utsättas för sjukdom förutom med iakttagande av bestämmelserna i [landskapslagen \(2013:75\) om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål. \(2013/76\)](#)

4 §. Uppsiktsskyldighet

Vårdnadshavare och andra som har uppsikt över barn som inte har fyllt 15 år ansvarar för att barnet inte behandlar djur på ett sätt som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

2 kap. Djurhållning

5 §. Utrymmen för djur

Utrymmen där djur hålls skall ge djuren tillräckligt utrymme, ljus och skydd samt hållas rena och i övrigt vara anpassade till djurartens behov. Det är förbjudet att hålla djur på ett sätt som utsätter dem för onödigt lidande.

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om utrymmen för djurhållning.

6 §. Tillsyn och skötsel av djur

Djur skall ges tillräckligt med lämplig föda, vätska och skötsel samt ges tillräcklig tillsyn. Djur som är i människans vård får inte överges. Djur som insjuknat skall ges ändamålsenlig vård.

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om de krav som ställs på tillsynen och skötseln av djur.

6a §. [\(2004/42\)](#) Uppdragsgivares ansvar

Den som anställer eller anlitar någon för skötsel eller tillsyn av djur skall se till att den som anställs eller anlitas har fått råd och anvisningar om hur djuren skall skötas med beaktande av gällande djurskyddsbestämmelser.

6b §. [\(2011/34\)](#) Behörigheten för dem som håller slaktkycklingar

En fysisk person som håller slaktkycklingar och ansvarar för skötseln av minst 500 fåglar ska ha en utbildning som minst motsvarar en av behörig nationell myndighet fastställd examen inom lantbruksbranschen, med köttfjäderfä som specialiseringsområde. Med slaktkyckling avses en fågel av arten Gallus gallus som föds upp för slakt.

6c §. [\(2011/34\)](#) Bokföring av produktionsdjur

Den som äger eller håller produktionsdjur ska föra bok över den medicinska behandling som givits produktionsdjuren och över antalet döda djur.

Bokföringen över den medicinska behandlingen ska bevaras minst fem kalenderår och bokföringen över antalet döda djur minst tre år efter utgången av det år då den senaste anteckningen om ett djur gjordes i bokföringen. Bokföringen ska på begäran uppvisas för de myndigheter och den djurskyddsövervakare som nämns i 44 och 45 §§.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser om bokföringen över antalet döda djur utfärdas.

7 §. Behandling av djur

Det är förbjudet att överanstränga djur, att dressera dem oskäligt strängt och att behandla dem alltför hårdhänt. Djur får inte hållas bundna på ett sådant sätt att de utsätts för onödigt lidande. Djur skall ges tillräcklig rörelsefrihet och möjlighet till vila.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om sådan behandling av djur som är förbjuden.

8 §. Operativa ingrepp m.m.

Det är förbjudet att göra operativa ingrepp på djur såvida det inte är befogat av veterinärmedicinska skäl.

Operativa ingrepp på djur får endast utföras av veterinär. Detsamma gäller för annan behandling i syfte att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller skada hos ett djur. Om det lidande som behandlingen vållar är obetydligt eller om behandlingen är så brådskande att veterinär inte hinner tillkallas kan den dock utföras även av någon annan än en veterinär.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om undantag från 1 och 2 mom. Undantag får dock inte medges för åtgärder vars syfte är att ändra ett djurs utseende eller att göra det stumt. Landskapsregeringen kan förbjuda att djur används vid tävlingar eller förevisas om de har utsatts för operativa ingrepp som är förbjudna enligt denna lag.

9 §. Avel och genteknik

Vid avel skall djurs hälsa och andra djurskyddssynpunkter beaktas.

Sådan avel och användning av avelsmetoder som kan utsätta djur för lidande eller som kan medföra betydande men för djurs hälsa eller välbefinnande är förbjuden. Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om djurskyddskrav vid avel.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. är det förbjudet att använda genteknik i syfte att förändra djurproduktionens kvantitet eller kvalitet, om det kan inverka menligt på djurs hälsa eller välbefinnande. I övrigt gäller vad som i rikslagstiftningen stadgas om genteknik.

10 §. Påverkande av djurs prestationsförmåga

Det är förbjudet att påverka djurs prestationsförmåga på konstgjord väg med läkemedel eller andra motsvarande ämnen eller preparat. Det är också förbjudet att påverka djurs prestationsförmåga genom att använda redskap eller anordningar på ett sådant sätt att djuren utsätts för lidande.

Vid misstanke om att sådana ämnen, preparat, redskap eller anordningar som avses i 1 mom. har använts har en djurskyddsansvarig tjänsteman vid Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet rätt att få tillträde till de utrymmen där djuren hålls samt att ta de prov som behövs. Djurens ägare eller innehavare är skyldig att bistå tjänstemannen vid provtagningen och att ge de upplysningar som behövs för tillsynen. ([2007/126](#))

11 §. Ökande av djurs produktionsförmåga

Det är förbjudet att öka djurs produktionsförmåga på konstgjord väg med läkemedel eller andra motsvarande ämnen eller preparat, om det inte kan visas att dessa inte åsamkar men för djurens hälsa eller välbefinnande.

Vid misstanke om att sådana ämnen eller preparat som avses i 1 mom. har använts skall 10 § 2 mom. tillämpas.

12 §. Tvångsmatning av djur

Djur får inte tvångsmatas i gödningssyfte eller för att öka produktionen.

13 §. Redskap, anordningar och ämnen

Redskap, anordningar eller ämnen som är avsedda för djur och som uppenbart kan utsätta djuren för onödigt lidande får inte införas till landskapet, tillverkas, säljas, överlåtas eller användas.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om vilka redskap, anordningar och ämnen som skall anses utsätta djur för onödigt lidande.

14 §. [\(2013/76\)](#) Tagande av vilda däggdjur och fåglar ur deras naturliga omgivning

Vilda däggdjur och fåglar får inte tas ur sin naturliga omgivning för att hållas i fångenskap, såvida det inte är fråga om djur som ska hållas i djurgård, farmuppfödning för att producera kött, ägg eller avelsdjur för kött- eller äggproduktion eller farmuppfödning i viltvårdssyfte. Vilda däggdjur och fåglar får dock tas om hand för tillfällig sjukvård eller annat godtagbart tillfälligt behov eller med iakttagande av [lagstiftningen om användning av djur för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål](#).

Ett djur som tagits om hand tillfälligt ska återföras till sin naturliga omgivning då dess tillstånd möjliggör detta. Om djuret inte kan återföras till sin naturliga omgivning och vården av det inte kan ordnas ska djuret avlivas.

15 §. Sjuka eller skadade djur

Då ett sjukt eller skadat djur överläts skall mottagaren underrättas om sjukdomen eller skadan.

Den som påträffar ett husdjur eller annat djur som är i människans vård och som är sjukt, skadat eller annars i hjälplöst tillstånd skall själv hjälpa djuret eller göra anmälan därom till djurets ägare eller skötare eller till polisen eller till djurskyddsansvarig tjänsteman vid Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. [\(2007/126\)](#)

Är det oskäligt svårt att göra en anmälan som avses i 2 mom. och är djuret i sådant tillstånd att det är uppenbart grymt att hålla det vid liv, får det avlivas. Om detta skall utan dröjsmål göras en anmälan som avses i 2 mom.

Vilda djur som är sjuka, skadade eller annars i hjälplöst tillstånd bör hjälpas. Är djuret i sådant tillstånd att det är uppenbart grymt att hålla det vid liv, får djuret avlivas. Om avlivning av vilda däggdjur och fåglar som är sjuka, skadade eller annars i hjälplöst tillstånd gäller vad som stadgas i [jaktlagen \(1985:31\)](#) för landskapet Åland.

16 §. Tillvaratagna djur

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska ordna förvaring och tillfällig skötsel av herrelösa hundar, katter och andra små motsvarande sällskaps- och hobbydjur som tillvaratagits. Tillvarataget husdjur ska förvaras minst 15 dagar, varefter djuret kan säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas. Beslut om försäljning, överlåtelse och avlivning fattas

vid Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, som också verkställer en eventuell avlivning. [\(2011/34\)](#)

Djurägaren eller -innehavaren är skyldig att ersätta kostnaderna för förvaring, skötsel och eventuell avlivning av djur som tillvaratagits.

Tidigare 3 mom. har blivit 2 mom. genom [\(2011/34\)](#).

17 §. [\(2013/76\)](#) Djurtävlingar

Djur får inte användas i rollen som tävlande i tävlingsverksamhet på ett sådant sätt att de utsätts för lidande. Om det finns risk för att djur vid en tävling kan utsättas för lidande ska arrangören på egen bekostnad kalla en veterinär till tävlingen. Veterinären ska övervaka att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser följs vid tävlingen. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan vid behov bestämma att en veterinär ska kallas till en tävling på arrangörens bekostnad.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om att viss tävlingsverksamhet alltid ska övervakas av veterinär såsom avses i 1 mom.

18 §. Övervakning av djurtävlingar

En veterinär som kallats till en tävling skall förbjuda användningen av ett djur i tävlingen om det finns grundad anledning att misstänka att djuret används i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Om djurets ägare eller innehavare inte följer av veterinären meddelat förbud är tävlingsarrangören skyldig att förhindra att djuret deltar i tävlingen. Tävlingsarrangören kan i detta syfte avbryta tävlingen eller omhänderta djuret under den tid tävlingen pågår. Polisen skall vid behov ge tävlingsarrangören handräckning för verkställande av förbudet.

19 §. Andra tillställningar där djur testas

Med djurtävlingar likställs vid tillämpningen av 17 och 18 §§ tillställningar där djurs avelsvärde, bruksvärde eller andra egenskaper testas på ett sätt som kan utsätta djur för lidande.

20 §. [\(2013/76\)](#) Fotografering, filminspelning samt förevisning av djur

Djur får inte användas vid fotografering, filminspelning, föreställning eller någon annan förevisning som anordnas för allmänheten på ett sådant sätt att de utsätts för lidande.

Utan hinder av bestämmelserna i 1 mom. kan Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet på ansökan bevilja tillstånd att använda djur vid fotografering eller filminspelning om det finns särskilda skäl och djuret endast kan utsättas för lindrigt lidande. Myndigheten kan till tillståndet foga villkor som behövs med avseende på djurskyddet. Om villkoren inte iakttas kan tillståndet återkallas.

21 §. [\(2013/76\)](#) Överlåtelse av djur som pris

Det är förbjudet att överlåta djur som pris vid lotterier och tävlingar. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan dock på ansökan bevilja tillstånd att överlåta djur som pris om det finns särskilda skäl.

22 §. Rörlig handel

Det är förbjudet att idka rörlig handel med djur.

3 kap. Djurtransporter

23 §. Allmänna principer

Transport av djur skall ske på ett sådant sätt att djuren inte utsätts för onödigt lidande. Under transporten skall djuren skyddas mot skada och sjukdom. Djur som är i sådant tillstånd att transporten kan utsätta dem för onödigt lidande får inte transporteras.

24 §. Behandling av djur vid transport

Vid transport, inberäknat lastning och avlastning, skall djur behandlas lugnt och de får inte skrämmas eller hetsas upp. Djurens naturliga beteende, såsom flockinstinkten, skall i största möjliga utsträckning utnyttjas vid lastning och avlastning.

Djur skall stå under tillräcklig tillsyn under transport och deras välbefinnande skall tillgodoses. Djur skall ges vätska, lämplig föda och vila med lämpliga intervaller med beaktande av den djurart som transporteras, djurens ålder, transportmedlet, transportförhållandena och transporttiden samt andra faktorer som inverkar på djurens behov av vätska, föda och vila under transporten. Vid behov skall djur mjölkas under transporten.

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om behandling av djur vid transport samt om den utrustning som används vid lastning och avlastning.

25 §. Djur som blir sjuka eller skadas under transport

Djur som blir sjuka eller skadas under transport skall ges hjälp så snart som möjligt. Vid behov skall de transporteras för erforderlig vård eller avlivas på ett sätt som inte utsätter dem för onödigt lidande.

26 §. Transportmedel

Transportmedel för djur skall vara trygga och rymningssäkra och de får inte vara så beskaffade att de utsätter djuren för onödigt lidande under transport. Transportmedel för djur skall dessutom vara tillräckligt rymliga och ha tillräcklig ventilation. De djur som finns i transportmedlet skall kunna kontrolleras och vid behov skötas utan svårighet.

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om de krav som transportmedel för djur skall uppfylla.

27 §. Dokument

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om de dokument som skall åtfölja djurtransporter.

28 §. Särskilda villkor för transporter

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om sådana villkor för transport av djur som behövs för att uppfylla landskapets internationella förpliktelser.

28a §. (2011/34) Rådets förordning (EG) nr 1/2005

Inom landskapet är den behöriga myndigheten enligt artiklarna 4-6, 10-16, 18-23 samt 26 och 27 i Rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97, nedan EG-förordning nr 1/2005, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Behörig myndighet gällande den del i artikel 17 som gäller utfärdande av kompetensbevis efter ordnad utbildning är landskapsregeringen.

4 kap. Avlivning och slakt

29 §. Avlivning av djur

Avlivning av djur skall ske så snabbt och smärtfritt som möjligt.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om avlivning av djur.

30 §. Slakterier och slaktplatser

Slakterier och slaktplatser skall vara konstruerade och utrustade så att verksamheten vid dem inte utsätter djur för onödigt lidande. Tillräckliga och ändamålsenliga utrymmen skall finnas för förvaring av djur som inte slaktas omedelbart efter ankomsten till anläggningen. Dessutom skall det finnas ändamålsenliga utrymmen för slakt och blodavtappning av djur som är sjuka eller skadade.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om de krav som ställs på slakterier och slaktplatser i djurskyddshänseende.

31 §. Behandling av djur som skall slaktas

Djur som hålls vid slakterier eller slaktplatser i väntan på slakt skall ges lämplig skötsel och tillräcklig tillsyn.

Vid förflyttning av djur inom slakteriområde skall djuren behandlas lugnt och de får inte skrämmas eller hetsas upp. Djurens naturliga beteende, såsom flockinstinkten, skall i största möjliga utsträckning utnyttjas vid förflyttning.

Djur får inte i väntan på slakt hållas i det rum eller på den plats där slakten utförs.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om behandling av djur som skall slaktas.

32 §. Slakt och därtill hörande åtgärder

Djur får inte utsättas för onödigt lidande i samband med slakt. Vid slakt skall djur avlivas eller bedövas innan blodet tappas av. Inga andra åtgärder än bedövning och blodavtappning får vidtas innan djuret är dött.

Person som utför slakt och därtill hörande åtgärder samt sköter och hanterar djur som skall slaktas skall ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för att vidta åtgärderna på ett vederbörligt sätt.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om de krav som ställs på personer som avses i 2 mom. samt om särskilda djurskyddskrav i samband med slakt.

5 kap. Anmälnings- och tillståndspliktig verksamhet

33 §. Farmuppfödning av vilda djur i produktionssyfte

Endast de arter av vilda djur som anges i landskapsförordning får uppfödas i farm för att producera ägg, kött eller avelsdjur för ägg- eller köttproduktion.

Innan farmuppfödning av vilda djur i syfte att producera ägg, kött eller avelsdjur för ägg- eller köttproduktion inleds skall verksamhetsidkaren i god tid göra en skriftlig anmälan till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Skriftlig anmälan skall också göras innan sådan verksamhet avslutas eller förändras väsentligt. ([2007/126](#))

34 §. ([2007/126](#)) Farmuppfödning av vilda djur i viltvårdssyfte

Innan farmuppfödning av vilda djur i viltvårdssyfte inleds, avslutas eller förändras väsentligt skall verksamhetsidkaren i god tid göra en skriftlig anmälan till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

35 §. ([2007/126](#)) Hållande av husdjur yrkesmässigt eller i större omfattning

Den som yrkesmässigt eller i större omfattning ämnar saluföra, förmedla, hyra ut, föda upp, träna eller dressera andra husdjur än nyttodjur skall i god tid innan verksamheten inleds göra en skriftlig anmälan till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Skyldighet att göra skriftlig anmälan gäller också den som yrkesmässigt eller i större omfattning ämnar ta om hand sådana djur för förvaring eller vård samt den som ämnar meddela undervisning i användning av sådana djur. Verksamhet som varaktigt omfattar fler än fem djur samtidigt anses ske i större omfattning. Skriftlig anmälan skall också göras innan ovan avsedd verksamhet avslutas eller förändras väsentligt.

36 §. ([2007/126](#)) Granskning av anmälan

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan, efter att ha granskat en anmälan som avses i 33, 34 eller 35 §, meddela verksamhetsidkaren föreskrifter som är påkallade av

djurskyddsskäl. Om verksamheten inte uppfyller de krav som ställs i denna lag eller i föreskrifter som utfärdats med stöd av den och om verksamhetsidkaren inte avhjälpert bristfälligheter i verksamheten inom utsatt tid, kan miljö- och hälsoskyddsmyndigheten besluta att verksamheten skall upphöra. Innan beslutet fattas skall verksamhetsidkaren beredas möjlighet att yttra sig.

37 §. [\(2007/126\)](#) Förteckning

Den som bedriver verksamhet som avses i 33, 34 eller 35 § skall upprätthålla en förteckning enligt miljö- och hälsoskyddsmyndighetens anvisningar över de djur som verksamheten omfattar. Förteckningen skall på begäran uppvisas för tillsynsmyndigheten.

38 §. [\(2003/51\)](#) Förevisning av djur för allmänheten

En djurpark är en permanent anläggning där levande djur som tillhör vilda arter hålls för att förevisas för allmänheten under minst sju dagar per år. Djuraffärer skall inte anses vara djurparker. Anläggningar som inte förevisar ett betydande antal djur eller arter för allmänheten skall inte heller anses vara djurparker om de inte måste anses som djurparker av hänsyn till skyddet av vilda djurarter eller bevarandet av den biologiska mångfalden.

Förevisning för allmänheten av levande djur som tillhör vilda arter i djurpark eller på annat sätt, användning av djur vid cirkus eller därmed jämförbar föreställning samt ambulerande djurutställning får endast ske med miljö- och hälsoskyddsmyndighetens tillstånd. Innan en ny djurpark öppnas för allmänheten måste den ha tillstånd från miljö- och hälsoskyddsmyndigheten. [\(2007/126\)](#)

Tillstånd beviljas inte beträffande sådana djurarter som uppenbart utsätts för lidande genom verksamheten i fråga. Tillstånd får beviljas endast i de fall där det står klart att djuren hålls under djurskyddsmässigt godtagbara förhållanden och behandlas på ett från djurskyddssynpunkt godtagbart sätt.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet skall stänga en djurpark som i strid mot denna lag drivs utan tillstånd. [\(2007/126\)](#)

När en djurpark eller en del av en djurpark stängs skall miljö- och hälsoskyddsmyndigheten övervaka att de berörda djuren behandlas eller avlägsnas under lämpliga förhållanden. [\(2007/126\)](#)

39 §. Transport av djur i förvärvssyfte

Transport av djur samt uthyrning eller annan överlåtelse av transportmedel för djur i förvärvssyfte får ske endast med tillstånd av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. [\(2007/126\)](#)

För att tillstånd skall beviljas krävs att sökanden har tillgång till transportmedel som är lämpligt för djurtransporter samt att sökanden eller en person som är anställd hos sökanden har erforderlig utbildning eller motsvarande praktisk erfarenhet av transport av djur samt hantering och skötsel av dem i samband med transporten. Kravet på utbildning eller erfarenhet behöver dock inte uppfyllas om verksamhetsidkaren endast avser att hyra ut eller överlåta transportmedel utan att själv transportera djur.

Den som har beviljats tillstånd enligt denna paragraf skall utan dröjsmål underrätta miljö- och hälsoskyddsmyndigheten om förändringar som sker i fråga om transportmedlen, de personer som ansvarar för transporterna eller andra förutsättningar för tillståndet. [\(2007/126\)](#)

40 §. [\(2021/102\)](#) Register över djurtransportörer

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet för ett register över de djurtransportörer som beviljats tillstånd enligt 39 §. Sådana uppgifter som behövs med tanke på tillsynen över djurtransporterna ska föras in i registret. Verksamhetsidkaren är skyldig att tillhandahålla de uppgifter som krävs för registret. Tillsynsmyndigheterna har rätt att i tillsynssyfte använda registret över djurtransportörer. I övrigt tillämpas [offentlighetslagen \(2021:79\) för Åland](#) vid utlämnandet av uppgifter ur registret.

41 §. [\(2013/76\)](#) Djur som används för vetenskapliga ändamål

Undantag från denna lag kan beviljas enligt bestämmelserna i landskapslagen om tillämpning av [lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål](#).

42 §. [\(2003/51\)](#) Tillståndsvillkor och återkallande av tillstånd

Tillstånd som beviljas enligt 38, 39 eller 41 §§ kan förenas med villkor som är påkallade av djurskyddsskäl.

Tillstånd för en djurpark måste förenas med villkor om att djurparken skall

- 1) delta i forskning som leder till att arternas bevarande främjas eller i utbildning eller informationsutbyte som ger relevanta kunskaper om arternas bevarande eller deras uppfödning i fångenskap, återinplantering och anpassning till ett liv i vilt tillstånd,
- 2) främja utbildning av allmänheten och öka medvetenheten hos allmänheten vad beträffar bevarande av den biologiska mångfalden, särskilt genom att tillhandahålla information om de förevisade arterna och deras naturliga livsmiljöer,
- 3) bedriva djurhållning under förhållanden som är ägnade att uppfylla de enskilda arternas biologiska behov och deras bevarande, bland annat genom att djurens livsmiljöer berikas på ett artspecifikt sätt och att en hög djurskötselstandard upprätthålls med ett program som har utarbetats för preventiv och kurativ veterinärvård och näringstillförsel,
- 4) förhindra att djur rymmer och därigenom se till att eventuella ekologiska hot mot inhemska arter undviks samt förhindra att skadegörare och ohyra tar sig in utifrån och
- 5) föra och uppdatera register över parkens djurbestand.

Landskapsregeringen och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan återkalla ett tillstånd om den som beviljats tillståndet inte iakttar denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Tillståndet kan även återkallas om tillståndsvillkoren inte iakttas eller om verksamheten inte längre motsvarar förutsättningarna för beviljande av tillstånd. [\(2007/126\)](#)

43 §. [\(2007/126\)](#) Blanketter

Skriftliga anmälningar och ansökningar om tillstånd som avses i denna lag skall göras på blanketter som fastställts av landskapsregeringen eller Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

6 kap. Förvaltning och tillsyn

44 §. Myndigheter

Förvaltningen av djurskyddet i landskapet handhas av landskapsregeringen som också leder den allmänna tillsynen över denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Övriga tillsynsmyndigheter enligt denna lag är Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet samt polisen. Beträffande gränsveterinärens uppgifter inom gränsbevakningen gäller vad som bestäms i rikslagstiftningen. [\(2007/126\)](#)

45 §. [\(2007/126\)](#) Djurskyddsövervakare

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan på villkor som den föreskriver bevilja en person med erforderlig utbildning eller erfarenhet rätt att i egenskap av djurskyddsövervakare verkställa inspektioner som avses i 46 § 1 mom. Djurskyddsövervakaren skall ha en försäkring för eventuella skador som uppstår vid inspektionerna.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan återkalla rätten att verkställa inspektioner om djurövervakaren inte följer de fastställda villkoren. Rätten kan också återkallas av annan grundad anledning.

46 §. Inspektion

Om det finns anledning att misstänka att djur sköts, behandlas, används eller transporteras i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, har tillsynsmyndighet och djurskyddsövervakare rätt att utföra inspektion.

Landskapsregeringen och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet får utföra inspektion vid djurtävlingar, tillställningar som avses i 17 §, förevisningar av vilda djur för allmänheten, cirkusar och därmed jämförbara föreställningar, ambulerande djurutställningar samt på platser där försöksdjursverksamhet eller verksamhet som avses i 33, 34 eller 35 § bedrivs oavsett misstanke om överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Inom slakteri- eller slaktplatsområde har dessutom den som fungerar som besiktningsveterinär rätt att inspektera djurtransporter samt utrymmen där djur hålls oavsett misstanke om överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. [\(2007/126\)](#)

Innan miljö- och hälsoskyddsmyndigheten beslutar om tillstånd för en djurpark skall miljö- och hälsoskyddsmyndigheten inspektera djurparken för att förvissa sig om att tillståndsvillkoren enligt 42 § kan uppfyllas. Inspektion skall även ske innan miljö- och hälsoskyddsmyndigheten beslutar att tillståndsvillkoren för en djurpark skall ändras i väsentlig grad eller förlängas. [\(2007/126\)](#)

Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten skall inspektera alla djurparker minst en gång vart tredje år för att kontrollera att tillståndsvillkoren efterlevs. [\(2007/126\)](#)

Den som utför inspektion har rätt att få tillträde till de utrymmen där djuren hålls och att utan ersättning ta de prov som behövs för inspektionen. Vid inspektion kan djuren, utrymmen där de hålls, transportmedel samt föda, dryck, utrustning och redskap för djuren inspekteras.

Tidigare 3 mom. har blivit 5 mom. genom [\(2003/51\)](#).

47 §. Råd

Den som utför inspektion skall genom råd till djurägaren eller -innehavaren främja djurens välbefinnande samt verka för att avhjälpa lindriga missförhållanden i djurskyddshänseende.

På ett slakteri- eller slaktplatsområde skall råd som avses i 1 mom. ges till den som bär ansvaret för att missförhållandena har uppkommit.

48 §. [\(2007/126\)](#) Anmälan

Om polisen eller djurskyddsövervakaren vid en inspektion finner att denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den överträtts, skall detta anmälas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet som vid behov vidtar åtgärder enligt 49 och 50 §§.

49 §. [\(2007/126\)](#) Förbud och föreskrifter

Om det konstateras att denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den har överträtts får Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet meddela djurägaren eller – innehavaren de förbud och föreskrifter som behövs för att förhindra att det lagstridiga förfarandet fortsätter eller upprepas. Vid meddelande av förbud och föreskrifter får djurägaren eller –innehavaren även åläggas att fullgöra sina skyldigheter inom utsatt tid.

50 §. [\(2007/126\)](#) Vite och hot om tvångsutförande

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan förena ett förbud eller ett åläggande som meddelas med stöd av 49 § med vite eller hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

51 §. Brådskande åtgärder

Om det behövs av djurskyddsskäl, får tillsynsmyndighet med avvikelse från 48 och 49 §§ vidta omedelbara åtgärder för att trygga djurs välbefinnande. I detta syfte kan djuren ges skötsel, foder eller annat som är nödvändigt för deras välbefinnande. Djur kan även flyttas för vård på annan plats eller, om detta inte är möjligt eller ändamålsenligt, avlivas, sändas till slakt eller säljas till gängse pris. Om det är möjligt skall åtgärder enligt detta moment vidtas i samråd med en veterinär.

Om någon annan tillsynsmyndighet än Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet vidtagit åtgärder enligt 1 mom., skall miljö- och hälsoskyddsmyndigheten underrättas om åtgärderna. [\(2007/126\)](#)

52 §. Hörande

Innan beslut enligt 49 eller 50 § fattas skall djurägaren eller -innehavaren beredas möjlighet att yttra sig. Innan åtgärder enligt 51 § vidtas skall djurägaren eller -innehavaren beredas möjlighet att yttra sig endast om denne kan anträffas omedelbart. Djurägaren eller -innehavaren skall underrättas om beslutet.

53 §. Omhändertagande och förstöring

Tillsynsmyndighet har rätt att omhänderta redskap, anordningar och ämnen som avses i 13 §. Innan beslut om omhändertagande fattas skall redskapets, anordningens eller ämnets ägare eller innehavare beredas möjlighet att yttra sig. Ägaren eller innehavaren skall underrättas om beslutet.

Om någon annan tillsynsmyndighet än polisen har verkställt ett omhändertagande enligt 1 mom. skall de föremål som omhändertagits omedelbart lämnas till polisen.

En anhållningsberättigad tjänsteman får bevisligen förstöra eller låta förstöra redskap, anordningar och ämnen enligt 13 § som tas i beslag, om det är sannolikt att dessa skulle komma att dömas förverkade till staten och saknar betydande värde.

54 §. Undersökningar

För tillsynen över att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den efterlevs får landskapsregeringen förordna veterinärer att utföra undersökningar i sådana djurhållningsenheter där djur hålls för idkande av näring, i djurtransporter samt i slakterier och på slaktplatser. Samma rätt har landskapsregeringen när det gäller fullgörandet av ett internationellt avtal som är förpliktande för Åland eller då Europeiska gemenskapens rättsordning förutsätter detta.

Den som utför undersökningen har rätt att få tillträde till de utrymmen där djur hålls samt till de förråd och andra utrymmen som hänför sig till djurhållningen. Djurhållningsenhetens ägare eller innehavare samt slakteriets eller slaktplatsens ägare eller innehavare är skyldig att bistå den som utför undersökningen samt att, vid behov skriftligen, lämna de uppgifter som begärs för undersökningen.

Vad som bestäms i 2 mom. gäller också för utländska inspektörer då ett internationellt avtal som är förpliktande för Åland eller Europeiska gemenskapens rättsordning förutsätter detta.

55 §. Utförande av inspektioner och undersökningar

Inspektioner och undersökningar enligt denna lag skall om möjligt utföras så att de inte medför olägenheter för djuren, djurhållningsenhetens ägare eller innehavare, djurtransporten eller djurhållningsenhetens verksamhet.

56 §. Handräckning

Polisen skall vid behov ge andra tillsynsmyndigheter samt veterinärer och inspektörer som utför undersökningar med stöd av 54 § handräckning vid tillsynen över att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den efterlevs.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska vid behov ge polisen handräckning vid verkställigheten av förverkandepåföljd som gäller djur. ([2011/92](#))

57 §. ([2021/102](#)) Utlämnande av uppgifter

Upplysningar och handlingar får utan hinder av sekretessbestämmelser lämnas till

- 1) tillsynsmyndigheterna för utförande av uppgifter enligt denna lag,
- 2) åklagar-, polis- eller tullmyndigheterna för utredande av brott,
- 3) en myndighet som behandlar en ändringsansökan i ett ärende enligt denna lag eller
- 4) utländska organ och inspektörer som förutsätts av ett internationellt avtal som är förpliktande för landskapet eller av Europeiska unionens rättsordning, då avtalet eller rättsordningen förutsätter detta.

Om handlingars och uppgifters offentlighet gäller i övrigt vad som föreskrivs i [offentlighetslagen för Åland](#).

7 kap. Ansvarsbestämmelser

57a §. ([2011/92](#)) Förseelse mot administrativa bestämmelser i djurskyddslagen

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot ett förbud mot tillverkning, införande till landskapet, försäljning eller överlåtelse enligt 13 § eller mot ett förbud som avses i eller utfärdats med stöd av 8 § 3 mom., 14 § 1 mom., 17, 20 – 22 eller 36 §§,
- 2) bryter mot ett djurhållningsförbud eller är en mellanhand för någon annan för kringgående av ett djurhållningsförbud,
- 3) försummar en skyldighet som avses i eller som ålagts med stöd av 4, 6a - 6c §§, 14 § 2 mom., 15, 17 - 18, 33 - 35, 37 §§, 38 § 2 mom. eller 41 § 1 mom.,
- 4) försummar att ansöka om det tillstånd att transportera de djur som avses i artiklarna 10 eller 11 i EG-förordning nr 1/2005,
- 5) bryter mot den anmälningsskyldighet som avses i artikel 6.2 i EG-förordning nr 1/2005,
- 6) försummar att ansöka om det intyg om godkännande av vägtransportmedel som avses i artikel 18 i EG-förordning nr 1/2005 eller det intyg över godkännande av fartyg för djurtransport som avses i artikel 19 i EG-förordning nr 1/2005,
- 7) försummar att ansöka om kompetensbevis i enlighet med artikel 17 i EG-förordning nr 1/2005,

8) bryter mot skyldigheten att i transportmedlet medföra de handlingar som avses i artikel 4 i EG-förordning nr 1/2005 eller

9) bryter mot den skyldighet att lämna uppgifter eller visa upp handlingar som föreskrivs i artikel 4 i EG-förordning nr 1/2005

ska för *förseelse mot administrativa bestämmelser i djurskyddslagen* dömas till böter.

58 §. [\(2011/92\)](#) Djurskyddsförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) behandlar ett djur i strid med 3, 5 - 7, 9, 29 eller 32 §§ eller de bestämmelser och de föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem,

2) använder de anordningar, de redskap eller de ämnen som avses i 13 § och som är förbjudna eller

3) i strid med 8 eller 10 - 12 §§ vidtar en åtgärd som avses i dem

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs i 59 - 59b §§, för *djurskyddsförseelse* dömas till böter.

59 §. [\(2011/92\)](#) Djurskyddsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet genom misshandel, överansträngning, bristfällig skötsel eller bristfällig utfordring eller annars i strid med

1) denna lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den eller

2) bilaga I i EG-förordning nr 1/2005

behandlar ett djur på ett grymt sätt eller utsätter det för onödigt lidande, onödig smärta eller onödig plåga, ska för *djurskyddsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

59a §. [\(2011/92\)](#) Grovt djurskyddsbrott

Om vid ett djurskyddsbrott

1) brottet begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt,

2) brottet riktar sig mot ett mycket stort antal djur eller

3) eftersträvas en avsevärd ekonomisk vinning och

brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt djurskyddsbrott* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

59b §. [\(2011/92\)](#) Lindrigt djurskyddsbrott

Om djurskyddsbrottet, med hänsyn till att lidandet, smärtan eller plågan är ringa eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för *lindrigt djurskyddsbrott* dömas till böter.

59c §. [\(2011/92\)](#) Juridiska personers straffansvar

På djurskyddsbrott och grovt djurskyddsbrott tillämpas vad som be-stäms om juridiska personers straffansvar i 9 kap. strafflagen (FFS 39/1889).

60 §. [\(2011/92\)](#) Djurhållningsförbud

Den som döms för ett grovt djurskyddsbrott ska samtidigt av domstolen meddelas ett djurhållningsförbud. Domstolen kan dock avstå från att meddela om ett djurhållningsförbud, om det finns särskilt vägande skäl för detta. Den som döms för ett djurskyddsbrott eller ett lindrigt djurskyddsbrott kan samtidigt meddelas djurhållningsförbud. Djurhållningsförbud kan också meddelas en person som döms för en djurskyddsförseelse med stöd av 58 § och som kan anses vara olämplig eller oförmögen att sörja för djurens välfärd. Ett djurhållningsförbud kan också meddelas en person som med stöd av strafflagen 3 kap. 4 § 2 mom. eller 6 kap. 12 § 4 eller 5 punkten inte döms till straff. Ett djurhållningsförbud kan meddelas på yrkande av åklagaren.

Den som har meddelats ett djurhållningsförbud får inte äga, hålla eller sköta djur och inte heller annars sörja för ett djurs välfärd. Förbudet kan gälla vissa djurarter eller djur över huvud taget. Domstolen kan av särskilda skäl förordna att den dömde alltså helt eller delvis får äga djur som inte är föremål för ett brott och som den dömde äger då beslutet fattas, om det är möjligt att i beslutet ange vilka dessa djur är.

Förbudet kan meddelas för minst ett år eller så att det blir bestående. Ett djurhållningsförbud kan meddelas så att det blir bestående, om den som meddelas förbudet

- 1) har gjort sig skyldig till ett grovt djurskyddsbrott,
- 2) tidigare med en lagakraftvunnen dom har tilldömts ett djurhållningsförbud för viss tid eller
- 3) har en svag hälsa

och han eller hon ska anses bestående vara olämplig eller oförmögen att äga, hålla eller sköta djur eller annars sörja för deras välfärd.

Ett djurhållningsförbud gäller även om det överklagas. Om domstolen i enlighet med rikslagstiftningen om förverkande förbjuder verkställigheten av en dom som gäller förverkande av djur till staten, gäller djurhållningsförbudet inte sådana djur som har hållits i enlighet med domstolens förordnande.

Om någon har meddelats ett djurhållningsförbud ska domstolen underrätta landskapsregeringen och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet om detta.

61 §.

Upphävd [\(2021/102\)](#).

62 §. [\(2011/92\)](#) Förverkandepåföljd

Om ett förverkande bestäms i rikslagstiftning.

8 kap. Särskilda bestämmelser

63 §. Ändringssökande

Beslut som landskapsregeringen fattat med stöd av denna lag får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Beslut som polisen fattat med stöd av denna lag får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Om sökande av ändring i beslut som Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet fattat gäller vad som föreskrivs i 19 § [landskapslagen \(2007:115\) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. \(2007/126\)](#)

Besvär över beslut som fattats med stöd av denna lag skall behandlas i brådskande ordning.

I beslut som fattats med stöd av 49 - 51 eller 53 § får föreskrivas att beslutet skall iakttas trots att ändring sökts, såvida inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

64 §. Kostnader

Djurägaren eller -innehavaren skall betala de kostnader som föranleds av åtgärder enligt 49 och 51 §§. Om åtgärder som vidtagits enligt nämnda paragrafer har inbringat någon inkomst skall kostnaderna avdras från den erhållna inkomsten och återstoden betalas till djurägaren eller -innehavaren.

Kostnader som föranleds av åtgärder enligt 51 § kan av särskilda skäl i första hand betalas av landskapet. Djurägaren eller -innehavaren ansvarar dock för den slutliga betalningen av kostnaderna enligt 1 mom.

Kostnader som avses i denna paragraf får indrivivas utan dom eller beslut i den ordning som bestäms om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg. Om kostnaderna inte kan indrivivas ersätts de av landskapets medel.

65 §. Ersättning

I landskapsförordning kan föreskrivas om ersättning för inspektion av djur och transportmedel i samband med djurtransport.

66 §. Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om tillämpningen och verkställigheten av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

67 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 november 1998.

Genom denna lag upphävs, såvitt gäller tillämpningen i landskapet Åland, djurskyddslagen den 27 januari 1971 (FFS 91/1971) och förordningen den 10 maj 1968 om kringföringshandel med husdjur (FFS 280/1968) samt de ändringar i dessa författningar som tillkommit före den 1 januari 1993. Hänvisningar i andra lagar till den upphävda djurskyddslagen gäller denna lag efter att den har trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

68 §. Övergångsbestämmelser

Den som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i 33, 34 eller 35 § skall inom ett år från ikraftträdandet anmäla verksamheten till [landskapsstyrelsen].

Den som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i 39 § 1 mom. skall inom sex månader från ikraftträdandet ansöka om [landskapsstyrelsens] tillstånd för verksamheten.

Ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft behandlas enligt de bestämmelser som gäller före lagens ikraftträdande.

Ikraftträdandebestämmelser och förarbeten

Här finns information om när författningen och ändringar av den har trätt i kraft, samt om författningens och ändringarnas förarbeten. I listan anges också om EU-lagstiftningen berörs. Alla förarbeten finns på Ålands lagtings webbplats.

[Gå till ärendesökningen på lagtinget.ax »](#)

1998:95

- Fr. 3/1997-98
- Smu bet. 5/1997-98

2003/51

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2003.

Om en djurpark eller en annan permanent anläggning, som avses i 38 § 1 mom., redan förevisar djur i landskapet när denna lag träder i kraft, måste den för att kunna fortsätta sin verksamhet ha tillstånd från landskapsstyrelsen senast sex månader efter att lagen har trätt i kraft.

- Fr. 12/2002-2003
- Smu bet. 1/2002-2003
- Rådets direktiv: 1999/22/EG

2004/42

Denna lag träder i kraft den 1 november 2004.

- Fr. 7/2003-2004
- Smu bet. 2/2003-2004
- Rådets direktiv: 2001/88/EG

2007/126

Om ikraftträdandet av denna lag stadgas särskilt i [landskapslagen \(2007:115\) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet](#).

- Fr. 22/2006-2007
- Smu bet. 6/2006-2007

2011/34

Denna lag träder i kraft den 15 juni 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Av personer som före den 30 juni 2010 har minst tre års praktisk erfarenhet av att sköta slaktkycklingar krävs inte i 6b § avsedd utbildning. En sådan person ska inom ett år efter att denna lag trätt i kraft av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ansöka om intyg som styrker likvärdigheten med utbildningen. Till ansökan ska fogas en sådan redogörelse över förvärvad praktisk erfarenhet som krävs för att intyget ska beviljas.

- Fr. 8/2010-2011
- Smu bet. 3/2010-2011
- Rådets förordning (EG) nr 1/2005
- Rådets direktiv 2007/43/EG
- Rådets direktiv 98/58/EG

2011/92

Denna lag träder i kraft den 1 november 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

- Fr. 18/2010-2011
- Smu bet. 11/2010-2011
- Rådets förordning (EG) nr 1/2005
- Rådets direktiv 2007/43/EG
- Rådets direktiv 98/58/EG

2013/76

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2013.

Genom denna lag upphävs landskapsförordningen (1998:99) om skydd av djur som används för försök och andra vetenskapliga ändamål.

- LF nr 20/2012-2013
- Smu bet. 7/2012-201

2021/102

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

- LF 8/2020-2021
 - LKU bet. 7/2020-2021
- 